

# Naso: Is Nezirut an Ideal?

## Rambam vs. Ramban

### במדבר ו

כְּלִימֵי נֶזֶר נֶזְרוּ תַעַר לֹא־יַעֲבֹר עַל־רֹאשׁוֹ עַד־מְלֵאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־יִזְיֵר לִיהֲנֶה קֹדֶשׁ יִהְיֶה גְדֹל פָּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ: כְּלִימֵי הַזֵּירוֹ לִיהֲנֶה עַל־נֶפֶשׁ מִתּ לֹא יָבֵא: לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאֶחָתוֹ לֹא־יִטְמָא לָהֶם בְּמִתָּם כִּי נֶזֶר אֶלְהִיו עַל־רֹאשׁוֹ: כָּל יָמֵי נֶזְרוֹ קֹדֶשׁ הוּא לִיהֲנֶה: וְכִי־יָמוּת מִתּ עָלָיו בַּפֶּתַע פֶּתַאם וְטָמֵא רֹאשׁ נֶזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם טְהַרְתּוּ בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַחְנוּ: וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי יָבֵא שְׂתֵי תֵרִים אוֹ שְׁנֵי בָנִי יוֹנֶה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחֻטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכֹפֵר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל־הַנֶּפֶשׁ וְקֹדֶשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: וְהִזִּיר לִיהֲנֶה אֶת־יָמֵי נֶזְרוֹ וְהִבִּיא כֶּבֶשׂ בְּרִשְׁתּוֹ לְאֵשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יָפְלוּ כִּי טָמֵא נֶזְרוֹ: וְזֹאת תֹרַת הַנֶּזִּיר בַּיּוֹם מְלֵאת יָמֵי נֶזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְהִקְרִיב אֶת־קֶרְבָּנוֹ לִיהֲנֶה כֶּבֶשׂ בְּרִשְׁתּוֹ תְּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכֶבֶשׂ אֶחָד בַּת־שְׁנֵתָה תְּמִימָה לְחֻטָּאת וְאֵיל־אֶחָד תְּמִים לְשִׁלְמִים: וְסֹל מִצּוֹת סֹלֶת חֶלֶת בָּלוּלַת בִּשְׁמֹן וְרִקִּיקֵי מִצּוֹת מְשָׁחִים בִּשְׁמֹן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם: וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וַעֲשֵׂה אֶת־חֻטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ:

### Taanit 11a

Samuel said: Whosoever fasts [for the sake of self-affliction] is termed a sinner. He is of the same opinion as the following Tanna. For it has been taught: Eleazar ha-Kappar Berabbi says: What is Scripture referring to when it says [of the Nazirite], "And make atonement for him, for that he sinned by reason of the soul". Against which soul did he sin? [It must refer to the fact that] he denied himself wine. We can now make this inference from minor to major: If this man [Nazirite] who denied himself wine only is termed, Sinner, how much more so he who denies himself the enjoyment of ever so many things. R. Eleazar says: He is termed, Holy. as it is said, He shall be holy, he shall let the locks of the hair of his head grow long. If this man [Nazirite] who denied himself wine only is termed, Holy, how much more so he who denies himself the enjoyment of ever so many things – How will then Samuel explain the verse wherein he is termed, Holy? – That refers to the locks growing long. And how will R. Eleazar explain the statement that he is termed, Sinner? – That is because he defiled himself [by contact with the dead]. But did R. Eleazar say so? Did he not say: Let a man always consider himself as if the Holy One dwells within him, as it is said, "The Holy One in the midst of thee, and I will not come in fury"? – This is no contradiction. The one speaks of him, who is able to bear self-affliction and the other of one who is not able.

### Rambam, Shemoneh Prakim

Our Torah, about which King David stated, "The Torah of the Lord is perfect . . . Making wise the simple", advocates no mortification. Its intention was that man should follow nature, taking the middle road. He should eat his fill in moderation, drink in moderation. He should dwell amidst society in uprightness and faith and not in the deserts and mountains. He should not wear wool and hair nor afflict his body. On the contrary, the Torah explicitly warned us regarding the Nazirite.

### Rambam, Hilchot De'ot 3:1

A person might say, "Since envy, desire, [the pursuit] of honor, and the like, are a wrong path and drive a person from the world, I shall separate from them to a very great degree and move away from them to the opposite extreme." For example, he will not eat meat, nor drink wine, nor live in a pleasant home, nor wear fine clothing, but, rather, [wear] sackcloth and coarse wool and the like - just as the pagan priests do.

This, too, is a bad path and it is forbidden to walk upon it. Whoever follows this path is called a sinner [as implied by Numbers 6:11's] statement concerning a nazirite: "and he [the priest] shall make an atonement for him, for his having sinned regarding [his] soul." Our sages declared: If the nazirite who abstained only from wine requires atonement, how much more so does one who abstains from everything. Therefore, our Sages directed man to abstain only from those things which the Torah denies him and not to forbid himself permitted things by vows and oaths [of abstention]. Thus, our Sages stated: Are not those things which the Torah has prohibited sufficient for you that you must forbid additional things to

yourself?

This general statement also refers to those who fast constantly. They are not following a good path, [for] our Sages have forbidden a man to mortify himself by fasting. Of all the above, and their like, Solomon directed and said: "Do not be overly righteous and do not be overly clever; why make yourself desolate?" ([Ecclesiastes 7:16](#)).

### Rambam, Nezirut 4:14

When a person says: "I will be a nazirite if I do this and this" or "...if I do not do [this or this]," he is a wicked man and a nazirite vow of this type is one of the nazirite vows taken by the wicked. If, however, a person takes a nazirite vow to God in a holy manner, this is delightful and praiseworthy and concerning this, [[Numbers 6:7-8](#)] states: "The diadem of his God is upon his head... He is holy unto God." And Scripture equates him with a prophet, as [[Amos 2:11](#)] states: "And from your sons, I will raise [some] as prophets, and from your youths, [some] as nazirites."

### Rambam, Nedarim 3

Although [taking vows] is an element of the service of God, a person should not take many vows involving prohibitions and should not habituate himself to taking them. Instead, he should abstain from those things from which one should abstain without taking a vow.

Our Sages stated: "Anyone who takes a vow is considered as having built a private altar." If he transgressed and took a vow, it is a mitzvah to ask [a sage] to absolve it, so that he will not have an obstacle before him.

### Rema, Torat Haolah

... As Maimonides stated, spiritual healing corresponds to physical. Man must divert his evil inclinations from the extreme to the middle way. This is the basic idea of the Nazirite, when he abstains, because he observes that he has a weakness for worldly pleasures. He must go to the other extreme, in order to attain the middle way. Therefore, the Torah states, "he shall be holy" (Numbers 6, 5), since the holiness of the Nazirite will only really be in evidence, later on, after he has completed the days of his Naziriteship. Only then will he have attained the middle way, not at the time of taking the vow, when he had sinned and was imperfect. This is the meaning of the statement, "and make atonement for that he sinned . . .". This is because the abstention of the Nazirite is evil in itself, since all extremes are bad. The Nazirite was only commanded to abstain in order to achieve a good purpose, the attainment of the middle way.

### רמב"ן במדבר פרק ו' י"ד

וטעם החטאת שיקריב הנזיר ביום מלאת ימי נזרו, לא נתפרש. ועל דרך הפשט כי האיש הזה חוטא נפשו במלאת הנזירות, כי הוא עתה נזור מקדושתו ועבודת השם, וראוי היה לו שיזיר לעולם ויעמוד כל ימיו נזיר וקדוש לאלהיו, כענין שאמר (עמוס ב' י"א) ואקים מבניכם לנביאים ומבחוריכם לנזירים, השווה אותו הכתוב לנביא, וכדכתיב (לעיל פסוק ח') כל ימי נזרו קדוש הוא לה' והנה הוא צריך כפרה בשבו להטמא בתאוות העולם:

### ויקרא י"ט

וצוה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות ימעט במשגל כענין שאמרו (ברכות כ"ב) שלא יהיו תלמידי חכמים מצויין אצל נשותיהן כתרנגולין ולא ישמש אלא כפי הצריך בקיום המצוה ממנו ויקדש עצמו מן היין במיעוטו כמו שקרא הכתוב (במדבר ו' ה') הנזיר קדוש ויזכור הרעות הנזכרות ממנו בתורה (בראשית ט' כ"א) בנח ובלוט וכן יפריש עצמו מן הטומאה אע"פ שלא הוזהרנו ממנה בתורה כמו שהזכירו (חגיגה י"ח) בגדי עם הארץ מדרס לפרושים וכמו שנקרא הנזיר קדוש (במדבר ו' ח') בשמרו מטומאת המת גם כן

### Ibn Ezra

“He shall not make himself unclean for his father, or for his mother, for his brother, or for his sister, when they die; because the *nezer* (“crown” or “consecration”) of his God is upon his head” (Numbers 6, 7). Some maintain that the word *Nazir* is from the term *nezer*, meaning crown, adducing proof from the foregoing passage, which sounds very plausible. Know that all human beings are servants of worldly desires, and whoever is free from these desires is a king who has, indeed, a crown and royal garland on his head.

מכתב מאליהו, ד, 268

מצאנו שהנזיר נקרא קדוש (במדבר רבה י, יא), ואף על פי כן נקרא חוטא על שציער עצמו מן היין (נזיר יט). ושוב, מצד אחד “עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו” (תנא דבי אלי רבה, כו ועי’ בחוס’ כתובות קד. ד”ה לא), ומצד שני: “עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראתה עינו ולא אכל ממנו” (ירושלמי סוף קידושין). ושוב: רבי נשבע שלא נהנה מהעולם אפילו באצבע קטנה (כתובות קד). ומצד אחר: “כל היושב בתענית נקרא חוטא” (תענית יא). ועוד: “סעודתך שהנאתך ממנה משוך ירך הימנה” (גיטין ע). ואף על פי כן: “והארץ נתנה לבני אדם — לאחר ברכה” (ברכות לה). וצריך עיון.

אבל הענין הוא, שישנן שתי מדרגות. מי שקרוב להיכשל בתאוות צריך לרחק הנאות העולם הזה, ואפילו רבי חשש לזה. אבל מי שכבר ריחק את התאוות מכל וכל צריך להתקרב אליהן קצת כדי שירגיש ברכה והדאה אל השי”ת על ההנאה שנתן לו. ובכזרי (ג, טו) כתב שמי שגדול ושלם יותר ברוחניות הוא נהנה יותר מטעם האכילה. [ונראה שמקורו מסוף מס’ סוטה (מט.) “מיום שחרב בית המקדש ניטל טעם הפירות” וכו’]. וטעם הדבר, כי דוקא הוא הראוי לזה, כי הוא מסוגל להעמיק יותר בברכתו.

### העמק דבר

**כל ימי נזרו קדש וגו’.** הפסיק באמצע דיני טומאה בזה המקרא. מבואר שהוא טעם על אזהרה זו. ונצרך ע”ז האזהרה טעם יותר מאיסור יין ותגלחת. למדנו מזה שיש אופן נזירות שאינו מוזהר על טומאת מת. והיינו נזירות שמשון שבא בקבלה. ואופן הדיוק הוא כך. דיש לדעת דתכלית הנזירות בא לשני אופנים. א’ כדי להתקדש ולהשיג רוה”ק וכלשון הנביא (עמוס ב’: י”א) ואקים מבניכם לנביאים ומבחוריהם לנזרים. הרי דענין א’ הוא. וע”ז כתיב להזיר לה’. שהוא מופרש לגבוה. והב’ כדי להבדל מניאוף כדאיתא ריש מס’ סוטה הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מה”י. וזה התכלית פעמים בא על מקרה שקפץ עליו איזה הרהור כעובדא שבא לפני שמעון הצדיק ונודר בנזירות סתם ל”י. ופעמים בא בשביל שעלול להכשל בעריות מפני טבעו. ע”כ מזיר עצמו לעולם והוא נזירות שמשון. והנה לתכלית הראשון מבואר טעם שלש אזהרות שבפרשה דיין ותגלחת בא להפרישו מתאוות עוה”ז וטומאת מת בא להפרישו מעצבות שמונע ג”כ מרוה”ק שאינו בא אלא מתוך שמחה ש”מ. אבל לתכלית השני אין טעם להפרישו ממת. ואדרבה יטמא במת ויזכור יום המיתה ויפרוש מעבירה. מש”ה בא זה המקרא כל ימי נזרו בכל אופנים שהוא נזיר סתם. בין שנדר בשביל רוה”ק בין בשביל להפריש מעבירה מכ”מ קדוש הוא לה’. צריך להתקדש וממילא יהי פרוש ממת ומעצבות. משא”כ הזירו. שהוא מפרש יש בזה נ”מ אם בא בשביל רוה”ק ה”ז קדוש ומוזהר. אבל יש עוד אופן הזירו שהוא נזיר לעולם בנזירות שמשון. א”צ להתקדש ואינו מוזהר על ט”מ:

**מאשר חטא על הנפש.** אחר שכתוב במת שבא בפתע פתאום שאין שום אשמה על הנזיר מבואר דהחטא הוא שפירש עצמו מן היין. ואם לא אירע לו זו הסיבה לא היה נקרא חוטא עה”נ. שהרי כדאי הוא להזיר עצמו מן התענוג הגשמי כדי להשיג תענוג רוחני של דביקות בה’. אבל אחר שאירע לו באונס זו הסיבה. אות הוא שאינו ראוי לכך. וא”כ בחנם ציער עצמו מן היין. וביקש דבר שגבוה מערכו. וכיב”ז ביארנו בפרשת קרח הפסוק את מחתות החטאים האלה בנפשותם: